

МОТИВИ

КЪМ ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ХАЗАРТА

С предлагания законопроект за изменение и допълнение на Закона за хазарта се усъвършенства секторната нормативна уредба и привеждането ѝ в съответствие с актуализираното законодателство на държавите-членки на Европейския съюз, регулиращо хазартните игри и залаганията, включително по интернет и чрез друга телекомуникационна връзка.

Законопроектът е съобразен с разпоредбите на Договора за създаване на Европейската общност (ДЕО) относно свободното движение на хора и свободното предоставяне на услуги, с приетата на 10 март 2009 г. от Европейския парламент Резолюция относно интегритета на онлайн хазартните игри. В нея се изтъква прилагането на **принципа на субсидиарност** от ДЕО, който се прилага при регулирането на хазарта. Законопроектът е съобразен и с документите, обсъждани и приети в работна група „Установяване и услуги” на Съвета на ЕС, които изграждат „база данни” за държавите-членки на ЕС за добри практики за контрол на провеждането, организирането и участието в хазартни игри с цел максимална защита на играчите, предпазване от пристрастяване към хазарт, предотвратяване на финансови измами, намаляване на социалните разходи от тази дейност и опазване на обществения интерес.

С измененията в Закона за хазарта се оптимизират правомощията на Държавната комисия по хазарта (ДКХ) с оглед надзора на развитието на хазартния сектор в България, повишават се изискванията за организиране и провеждане на хазартни игри на територията на страната.

Със законопроекта се създават и стриктно се регламентират редът и начинът за организирането на хазартните игри чрез интернет. Липсата на такъв текст е една от основните слабости в сега действащия закон. Новите текстове на проектозакона са съобразени и с чл. 49 от ДЕО относно правото на свободно установяване и на предоставяне на услуги, като **мерките, които се налагат в тази посока, трябва да бъдат необходими, недискриминационни и пропорционални**. Създава се възможност държавата да осъществява контрол върху въпросните игри, както и да се гарантира сигурността на участниците. Въвежда се изрична разпоредба, забраняваща участието в хазартни игри, организирани чрез интернет или друга телекомуникационна връзка, без разрешение на Държавната комисия по хазарта. Увеличават се правомощията на ДКХ, като вече ѝ се дава възможност да спира игра, която е хазартна по своя характер, но се провежда без разрешение от държавната комисия. Обжалването не спира изпълнението на принудителната административна мярка, освен ако съдът не постанови друго.

При изработването на текстовете на проектозакона, регулиращи интернет залаганията, е взет предвид **принципът на отговорно провеждане на хазартни игри**. Особено важно е да се посочи, че ДКХ може да разреши провеждането на игрите чрез интернет само когато съоръженията се намират на територията на страната. Също така задължително условие е да има и осигурена връзка за предаването до информационната система на Националната агенция за приходите на данните за направените залози и изплатените печалби. Този регламент е крайно наложителен с оглед разкритите вече случаи на организиране и провеждане на нелегален хазарт и залагания чрез интернет. Проектозаконът предвижда

създаването и поддържането на регистър на издадени и отнети разрешения за организиране на хазартни игри чрез интернет.

Също така в проектозакона се въвежда разпоредба, която забранява провеждането и участието в т.нар. медийни игри, организирани по телефон или чрез друга телекомуникационна връзка без разрешение от ДКХ. С измененията се премахва широко използваната възможност за провеждане на хазартни игри под формата на викторини. Проектът предвижда и увеличаване на санкциите за нерегламентирана пряка реклама на хазарт в медиите и в публичното пространство.

В проектозакона се въвежда нов текст, според който лотарийни и тото игри могат да се организират **само** от държавата чрез държавни предприятия към Министерство на финансите и Българския спортен тотализатор (БСТ) към Министерство на младежта и спорта. С това се цели увеличаване на приходите на БСТ и на Държавната парично-предметна лотария, което ще даде възможност за тяхното модернизиране и за отделянето на повече средства за подпомагане на спорта, здравеопазване, културата, образованието и социалното дело.

Предвидено е разделяне на тото и лото игрите, което е естествено продиктувано от техния характер. В сега действащия закон не е отчетен фактът, че тото игрите са с пасивна каса, което значи, че независимо от резултата на играта, те връщат 50 % от оборота като печалби на участниците. В лото игрите съществува т.нар. активна каса, при която възвръщаемостта към участниците като печалби може да надхвърли значително постъпленията от залагания, което означава, че операторът е на загуба, но това не отменя задължението му да плати дължимия данък.

В проекта на закона са предвидени и ограничения при издаване на разрешение за определени игри, изразяващи се в доказването на инвестиции в хазартния сектор. Повишени са изискванията към помещенията, в които се организират хазартни игри, както и по отношение на необходимия брой игрални съоръжения, разположени в тях. Прецизирани са съществуващи нормативни текстове, с които е определен уведомителен режим - за действия по разпореждане с игрални съоръжения, и разрешителен режим - за промяна в обстоятелствата на хазартните организатори.

В административнонаказателната част са предвидени по-високи санкции. Въведени са наказания за всички нарушения на материалните правни норми. Мотивите за предлаганите изменения и допълнения са потенциално високият риск, свързан с укриване на данъци, изпирането на пари, корупционните практики, финансирането на тероризма и други дейности, съпътстващи недобросъвестните организатори на хазартни игри.

В законопроекта се предлага промяна в данъчното облагане на хазартните дейности от тото и лото, лотарии, залагане върху резултати от спортни състезания и случайни събития. Предлага се данъчната ставка да се увеличи от 15% на 25%, а данъчната основа за облагане да е разликата между направените залози и изплатените печалби (в монета данъчна основа е сумата на направените залози).

Принципът на облагане с преки данъци е на облагане да подлежи реализираната печалба (приходи минус разходи). С оглед постигане на равнопоставеност би следвало към всички търговци да бъде прилаган еднакъв принцип на данъчно облагане. Приспадането на изплатените печалби от общия размер на залозите при организаторите на хазартни игри ще доведе до по-коректното и справедливо определяне на данъчната основа, доближавайки я до реализирания резултат от съответната дейност. Чрез промяната ще се постигне относителна съпоставимост между данъчната основа на организаторите на

хазартни игри и данъчната основа на останалите предприятия. Следва да се отбележи, че дори след промяната, организаторите на хазартни игри ще бъдат поставени в по-неблагоприятно положение спрямо останалите предприятия, тъй като:

- данъчната ставка, с която ще се облагат те ще е 2,5 пъти по-висока от тази на останалите предприятия (25% за хазартните дейности, а за останалите предприятия 10%);

- една част от разходите им няма да се приспадат от приходите им (административни и стопански разходи), а при останалите предприятия ще се приспадат всички разходи.

При така предложената промяна не са отчетени разходите за организиране на дейността, които средно статистически са между 10% - 15% от приходите, което на практика прави данъка в размер на 35% до 45% от разликата между получените постъпления от залози и изплатените печалби.

Този сектор от икономиката изцяло се самоиздържа, носи значителни приходи в държавния бюджет и осигурява заетост на над 50 хиляди човека. Секторът осигурява и сериозни приходи от непреки данъци (данък върху доходите, осигурителни вноски, ДДС и др.), които са значителен приход за бюджета и дори надвишават приходите от прякото облагане на дейността.

Облагането на сектора върху реалната данъчна основа (постъпления от залози минус изплатени печалби) ще позволи на организаторите да подобрят условията за участие в игрите и ще им даде възможност да са конкурентноспособни на интернет хазартните оператори, опериращи на европейския и международния пазар, което ще им позволи значително да подобрят условията за участие в игрите.

В средносрочен план това ще доведе до:

- Увеличение на бюджетните приходи;
- Задържане на паричен ресурс в държавата;
- Повишаване конкурентоспособността на легалните хазартни оператори;
- Рязко ограничаване на дейността на нелегалните хазартни оператори;
- Намаляване на сивата икономика и прането на пари;

Подобно данъчно облагане е възприето в много европейски държави (най-скорошен пример за това е Англия).